

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind organizarea procedurii de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3800MHz

I. Introducere

Utilizarea frecvențelor radio, resursă publică limitată aflată în administrarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare ANCOM), se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice¹, act normativ ce reglementează modul de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în cazul licențelor de utilizare a frecvențelor radio al căror număr este limitat.

Contextul în care urmează să fie organizată procedura de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare ține cont de faptul că licențele de utilizare a frecvențelor radio în benzile 3400-3800 MHz urmează să ajungă la termen în data de 31 decembrie 2015.

În plus, intenția ANCOM este de a pune la dispoziția pieței de comunicații electronice benzile de frecvențe radio 3410-3600 MHz, respectiv 3600-3800 MHz în condițiile prevederilor art. 2 din Decizia nr. 2008/411/CE privind armonizarea benzii de frecvențe 3400-3800 MHz pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în cadrul Comunității, astfel cum a fost modificat prin Decizia Comisiei nr. 2014/276/UE din 02 mai 2014.

Prin urmare, prin proiectul de decizie supus procedurii de consultare se stabilesc regulile ce vor fi urmărite în cadrul procedurii de selecție organizate pentru acordarea drepturilor de utilizare în benzile de frecvențe radio:

- a) 3410-3600 MHz (denumită în continuare *banda de 3,5 GHz*);
- b) 3600-3800 MHz (denumită în continuare *banda de 3,7 GHz*).

II. Cadrul legal

Cadrul juridic pe care se sprijină procedura de selecție organizată de către ANCOM este reprezentat de:

- 1) Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2002/20/CE din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), cu modificările ulterioare;

¹ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 27 decembrie 2011.

- 2) Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2002/21/CE din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva-cadru), cu modificările și completările ulterioare;
- 3) Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2009/140/CE din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice;
- 4) Decizia 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio;
- 5) Decizia Comisiei Europene 2008/411/UE din 21 mai 2008 privind armonizarea benzii de frecvențe 3400-3800 MHz pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în cadrul Comunității;
- 6) Decizia Comisiei Europene 2014/276/UE din 2 mai 2014 de modificare a Deciziei Comisiei Europene 2008/411/CE;
- 7) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- 8) Hotărârea Guvernului nr. ____/2015 privind stabilirea cuantumului valorii minime a taxei de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3800 MHz, precum și a condițiilor de plată a taxei de licență;
- 9) Decizia președintelui ANCOM nr. 390/2015 privind adoptarea strategiei și a planului de acțiune privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025;
- 10) Decizia președintelui ANCOM nr. 353/2015 privind procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

Utilizarea frecvențelor radio în benzile în care numărul de licențe este limitat se poate face doar în condițiile obținerii licenței în urma unei proceduri de selecție obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, cerințele legii² impunând ca la acordarea drepturilor să nu fie stabilite cerințe care să conducă la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței. Prin urmare, la organizarea procedurii de selecție ANCOM va avea în vedere stabilirea unor cerințe menite să respecte condițiile prevăzute de lege, menționate anterior, maximizarea eficienței utilizării resurselor limitate de spectru radio și stimularea competiției pe piața de comunicații electronice fiind principalele obiectivele urmărite de ANCOM.

Proiectul de act normativ supus procedurii de consultare publică dispune asupra etapelor procedurii de selecție, prevederile art. 28 alin. (2)³ din cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 fiind lămuritoare în privința conceptului utilizat.

ANCOM consideră că procedura de selecție competitivă este una adecvată pentru stadiul pieței de comunicații electronice din România, tipul de procedură fiind ales în scopul determinării, în anumite limite, a prețului pe care piața de comunicații electronice

² Articolul 26 alineatul (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011

³ „(2) *Selecția competitivă reprezintă procedura de acordare a licenței de utilizare a frecvențelor radio prin care **dreptul de utilizare a frecvențelor radio este acordat câștigătorului unei licitații, ca urmare a oferirii unei valori maxime pentru taxa de licență**, având ca punct de pornire valoarea minimală stabilită conform alin. (1), asigurându-se totodată și îndeplinirea unor criterii de precalificare de natură tehnică, administrativă ori financiară, după caz.*”

consimte să-l achite cu titlu de taxă de licență pentru utilizarea resursei limitate – frecvențele radio. În opinia ANCOM, procedura de selecție de tip competitiv este potrivită deoarece în acest fel este evidențiat atât potențialul economic pe care îl oferă benzile de frecvențe radio, în general, cât și nivelul de valorizare a acestora de către persoanele interesate în contextul propriilor planuri de afaceri.

Cu toate acestea însă, acordarea drepturilor de utilizare prin procedură de selecție competitivă nu va urmări exclusiv reliefaarea evaluărilor private ale ofertanților privind sumele ce urmează a fi achitate cu titlu de taxă de licență, ci și asigurarea unor criterii de precalificare, urmând ca aceste criterii să fie îndeplinite de fiecare persoană interesată de procedura de selecție. Prin urmare, apare ca fiind o soluție potrivită ca aceste condiții să fie stabilite la nivelul caietului de sarcini întocmit pentru organizarea în bune condiții a întregului proces de selecție, principiul nediscriminării fiind respectat de către ANCOM prin aplicarea regulilor în raport de orice persoană interesată de achiziționarea drepturilor de utilizare.

III. Măsuri principale incluse în proiectul de decizie

Proiectul de decizie supus procedurii de consultare publică conține o serie de prevederi ce trebuie avute în vedere de persoanele ce au intenția achiziționării drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de 3,5 GHz și 3,7 GHz, structurarea blocurilor din cadrul benzilor, numărul acestora, precum și obiectivele la acordarea drepturilor fiind stabilite prin Strategia și planul de acțiune privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025, adoptată prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 390/2015.

Textul proiectului de decizie propune ca procedura de selecție să se desfășoare în patru etape, una dintre acestea – etapa de licitație – urmând să se desfășoare în trei faze.

Proiectul de decizie supus analizei în cadrul Consiliului consultativ conține o modificare intervenită ca urmare a acceptării unor observații primite pe parcursul procedurii de consultare publică, abordarea fiind similară procedurii de selecție organizată în cursul anului 2012.

În vederea asigurării unui mediu competitiv real în cadrul pieței de comunicații electronice, ANCOM are în vedere ca limitările stabilite în cadrul procedurii de selecție să fie aplicate la nivel de grup de firme, setul de norme ce trebuie avute în vedere pentru raportarea la noțiunea amintită fiind cele adoptate de către Consiliul Concurenței în aplicarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia supusă procedurii de consultare publică reglementează, în mod transparent, condițiile în care se desfășoară procedura de selecție, textul de referință stabilind ca aceasta să conțină următoarele etape: i) etapa de depunere a candidaturilor, ii) etapa de calificare, iii) etapa principală (etapă de licitație), ce se desfășoară la rândul ei în trei faze și iv) etapa de acordare a licențelor de utilizare a frecvențelor radio, toate acestea urmând să fie prezentate generic ca făcând parte din procedura de selecție competitivă.

Altfel spus, persoanele interesate vor urma să parcurgă două etape preliminare – etapa de depunere a candidaturilor și etapa de calificare – al căror scop este acela de a determina dacă o persoană îndeplinește criteriile adoptate de ANCOM pentru a putea fi admisă în cadrul licitației. În aceste condiții se crează premisele ca doar intențiile ferme să fie luate în considerare în cadrul procedurii de depunere a ofertelor pentru obținerea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

Pentru evitarea oricăror posibilități de alterare a obiectivității procedurii de selecție, decizia supusă consultării publice reține unele dispoziții menite să asigure obiectivitatea membrilor comisiei, textul supus atenției pieței de comunicații reținând o serie de incompatibilități cu calitatea de membru al comisiei, incompatibilități care merg, în ordinea descrescătoare a gradului de potențială influență asupra membrilor comisiei, de la calitatea de acționar al unuia dintre ofertanți până la calitatea de simplu salariat al oricărei persoane juridice care face parte din grupul ofertantului și se aplică și persoanelor care au deținut una dintre aceste calități în ultimii 5 ani anterior lansării procedurii de selecție. Membrii comisiei pot fi atât salariați ANCOM cât și specialiști din afara autorității.

Comisia numită pentru organizarea procedurii de selecție va urmări în principal analizarea dosarelor de candidatură depuse de persoanele interesate, selectarea ofertanților ce se califică după etapa de depunere a candidaturilor, organizarea rundelor primare și/sau primare suplimentare și de alocare, supravegherea respectării de către ofertanți a regulilor procedurii, prezentarea rezultatului licitației președintelui ANCOM în scopul aprobării acestuia și efectuarea propunerii de acordare a licențelor, precum și orice alte atribuții menite să conducă la buna organizare a întregii proceduri de selecție.

De asemenea, în cazul în care, după etapa de calificare vor exista contestații cu privire la deciziile comisiei de licitație, o comisie de soluționare a contestațiilor, respectând aceleași condiții privind imparțialitatea, va fi desemnată de către președintele ANCOM.

Alături de condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea fi considerată calificată să participe la procedura de selecție propriu-zisă, proiectul de decizie stabilește că vor fi acceptate oferte numai din partea persoanelor admise după faza de calificare și care au depus garanția de participare în cuantumul și în forma solicitate.

În aceeași idee a sancționării oricărei forme de conduită necorespunzătoare a ofertanților ce ar putea genera prejudicii ANCOM prin întârzierea în alocarea frecvențelor radio sau în alt mod, proiectul condiționează participarea la procedura de selecție de constituirea, prin scrisoare de garanție bancară cu condiții ferme și clare de tragere, a unei garanții de participare în cuantum de 50% din valoarea minimă a taxei de licență aferente blocurilor de frecvențe pe care ofertantul intenționează să le achiziționeze. Scrisoarea de garanție bancară este returnabilă, la cerere, după încheierea raporturilor obligaționale bilaterale.

Odată cu inițierea procedurii de selecție ANCOM apreciază că este necesară și reglementarea în clar a condițiilor ce pot să atragă anularea procedurii de selecție ori excluderea unei persoane de la aceasta, dacă este cazul, atunci când sunt motive serioase care să conducă la concluzia de alterare a rezultatelor procedurii de licitație. Drept urmare, ANCOM va putea anula procedura de selecție până la momentul depunerii ultimei oferte în cadrul procedurii de licitație, această cerință fiind expres prevăzută în cadrul art. 26 alin. (6)⁴ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

⁴ „(6) Autoritatea de reglementare are dreptul, înainte de data-limită de depunere a ofertelor, de a anula o procedură de selecție demarată. [...]”